

**Ioannis Tollenarii Brvgensis e Soc. Iesv Specvlvm
Vanitatis Sive Ecclesiastes Solvta Ligataq. Oratione
Dilvcidatvs**

Tollenaer, Jean de

Antverpiæ, 1635

Metrica Paraphrasis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68633)

sapientiæ commendationem paucis insinuauit Ecclesiastes, tandem ad fabulæ suæ seu historiæ catastrophem verbis proximè sequentibus reuertitur.

SECTIO DECIMA.

ECCLESIASTES.

VERSUS 18. Melior est sapientia, quàm arma bellica: & qui in vno peccauerit, multa bona perdet.

METRICA PARAPHRASIS.

NULLA sic splendens Siculis caminis
Fulgurat cassis, simul ac minacis
Torua Mauortis furians Enyo
Cluserit ora,

Nulla vis ferri chalybisve tantùm
Pectus aduersum tegit, ut pauentum
Corda confirmans Sophia irretortus
Protegit Umbo.

Si qua præpollens ratio Gradiuo
Excubat fidâ statione mentis,
Saxeis frustra catapulta nimbis
Territat vrbes.

Consili parma sapienter vsus
Despicit fundæ Balearis imbres,
Despicit nerui salientis ictu
Concita tela.

Scimus ut montes iaculata pubes
Pelion celso imposuisse Olympo
Pertinax structis gradibus polorum
Scanderit arces.

PPPP 2

Fabula

*Fabula si quid fidei, reuulsis
Arborum truncis Superos laceffens
Terruit Rhæcus iaculator audax*

Castra Tonantis.

*Sed quid, heu! profunt sine mente vires?
Gorgone obiecta sapiens virago
Centiceps monstrum pepulit Typhœa in
Tartara Pallas.*

*Ceteram pubem Patareus Apollo
Delium numquam positurus arcum,
Rore qui Pimple lauit ora vatum,
Perdidit orco.*

*Sauit incaſum sine mente robur,
Visque vanescit sine Marte & arte:
Ars tamen Marti rapit inuidenda*

Premia palmæ.

*Martio si quis strepitu ingruente
Deuio gressu Sophiam reliquit,
Hic rei summæ tumidis salutem
Tradidit Euris.*

*Heu! quibus demens locupletat vndas
Naufragæ rector spoliis carinæ,
Jura dum puppis maris æstuosis
Credidit vndis?*

*Seu ratem ditet Perues metallum
Erutum mundi latebris sepulti,
Siue stipatam nemorosa Idume*

Thure saburret;

*Siue in audacis caua texta pinus
Congerat myrrhæ Brasilus liquorem, &
Balsami succos, & inuolutis
Cinnama libris;*

Addat

Addat & gemmas Malabar sub imo
Gurgite inuentas, adamasque pulchris
Grandinet capsis, geminâ repertum

Munus Jauâ :

Unus hæc vasto Thetidos profundo
Error ignari tumulat magistri.

Ipse tempestas, Notus ipse, & alno
Naufraga Syrtis.

PROSA EXEGESIS.

NON minori certè periculo exercitus aut Reipublicæ gubernacula duci imperito, aut rectori, qui oculos à prudentiæ Cynosurâ deflexerit, creduntur. Neque enim mitiores in bello tempestates, quàm in oceano, neque tutius fortunæ, quàm ventis rei summa committitur.

Gubernator improvidus rem perdit.

Sed duo potissimum occurrunt, à quibus inter bellorum fluctus metuenda sunt Imperatori naufragia, nisi ad sapientiæ sideriten animum adfricuerit, stulta securitas, & inconsulta temeritas, vtrique aut stultitiæ aut ignorantiae filia.

Et nescio quâ ratione fieri dicam, ut qui neruis & corporis robore ceteris antecellunt, minus fermè animo ingenioque polleant. Itaque hi tales contemnendis quàm cauendis hostibus meliores, à contemptu sæpè nimiaque fiducia initium calamitatis, atque adeo vastitatis patriæ dederunt : & quos spreuerant hostes, negligentia violentiores reddiderunt.

Vide Lipf. l. 5. Politic. c. 16. Cauenda nimia securitas hostiumque contemptus.

At contrà nihil tam leue, tamque infirmum ducendum erat, quod non magnæ interdum rei momentum facere posset : & sæpè paruis in bello momentis magni casus intercedunt. Quo magis præceptum illud in omnium

Cæsar l. 1. de Bello civili. Aemilius Probus in Thrac.